

- Ocenění Zlatý Permon převzal v sídle svazu Petr Trieb
- Analýza ČMKOS k vládnímu konsolidačnímu balíčku
- Průmysl a uhlobaroni jsou, na rozdíl od neználka Síkely, páteří ekonomiky, do rozpočtu odvádějí stovky miliard korun

Chceme zmírnit dopady balíčku na zaměstnance a firmy

říká předseda OS PHGN Rostislav Palička

Poslanecká sněmovna schválila vládní konsolidační balíček, který má přispět ke snížení rozpočtových schodků. Předloha ještě zamíří do Senátu. Opozice tvrdí, že balíček pouze zvyšuje daně a záporně ovlivní ekonomický výkon. ČMKOS ho podrobila vlastní analýze, která dokazuje, že balíček jednoznačně dopadne zejména na zaměstnance a rodiny a bude mít proinflační vliv. Vládní politika podle odborů ohrožuje konkurenceschopnost tuzemských firem. Proto průmyslové odborové svazy založily alianci hájící zájmy pracujících v průmyslu v rámci ČMKOS. Zakládajícím členem je i Odborový svaz PHGN. O všech těchto událostech HGN hovořil s předsedou Rostislavem Paličkou.

Konsolidační balíček má za cíl snížit rostoucí zadlužování státu. Co na tom odborům vadí?

Skoro všechno. Proti balíčku jsme bojovali od samého začátku, kdy byl na velkolepé vládní tiskové konferenci představen veřejnosti. Odborová centrála ČMKOS od počátku varovala před dopady, které bude mít na zaměstnance, jejich rodiny a firmy. A začala organizovat protesty, oslovovat poslance, zaměstnavatele a veřejnost. Nakonec přiměla vládu, aby alespoň částečně ustoupila od záměru plně zdanit firmám zaměstnanecské benefity. Vláda nakonec daňové zvýhodnění benefitů ponechá, ale omezí jej limitem ve výši poloviny měsíční průměrné mzdy.

Není to úplné vítězství, protože do zdanění benefitů se budou počítat firemní akce jako je pořádání Dne horníků, dnů pro zaměstnance, dětská rekreace a další. Hrozí snížení počtu odborů vyjednaných benefitů, a dokonce i to, že firmy od jejich poskytování zcela odstoupí. Přislíb do budoucna však spatřuji v tom, že se k záchraně benefitů snad poprvé spojili odbory a zaměstnavatelé proti zvláštní politiky, a mělo to efekt.

Jak hodnotíte silové protlačení konsolidačního balíčku bez ohledu na názor sociálních partnerů?

Vládní konsolidační balíček považujeme do slova za zvěrstvo vůči občanům, zaměstnancům a firmám. Změny v DPH, zavedení nemoženského pojištění a další opatření budou jen vyťahovat peníze z peněženek občanů. I podle odborníků uplatnění všech opatření, která balíček obsahuje, nesníží zadlužení státu, pouze zvýší již tak vysokou inflaci a chudobu obyvatel.

I když to není přímo součástí balíčku, připojil bych k tomu takzvanou vládní důchodovou reformu. Je přímo zvrácené, když Fialova vláda vyčítala důchodcům, že si žijí nad poměry a potom si musejí půjčovat, aby vůbec z důchodu vyžili.

Přitom stovky miliard korun vláda vyhodí oknem na koupi nejmodernějších amerických stíhacích letounů F 35, které naše země, naše armáda nejenže nepotřebuje, ale zřejmě je nebude schopná ani plně využít. S náklady na jejich provoz budou americké stíhačky stát naše daňové poplatníky přes 320 miliard korun. Další desítky miliard pak tečou do rozpočtu ministerstva obrany na nákup nejmodernějších zbraní, protože jsme údajně ve válečném stavu. Astronomické výdaje však vláda do konsolidačního balíčku nezahrnuje.

Odborová centrála představila analýzu dopadů konsolidačního balíčku. Co vás na ní zaujalo?

Skutečnost, že protesty odborů jsou podloženy fakty. Potvrzuje to analýza vypracovaná ekonomy ČMKOS, kterou výstižně nazvali Proč jsme nespokojeni. Dokazuje, že jde o souhrnný proinflační vliv vládních opatření, jako je úprava sazeb DPH, zvýšení spotřebních cen řady komodit, snížení dotací u elektrické a tepelné energie, respektive znovuzavedení platby domácností za obnovitelné zdroje, vyvolané cenové dopady spojené s daňovými přesuny mezi státním a místními rozpočty a další.

Celkový dopad konsolidačního balíčku se projeví tak, že dojde k poklesu kupní síly. A celkový pokles kupní síly průměrného měsíčního platu v roce 2024 oproti roku 2023 dosáhne měsíční hodnoty 3577 korun a roční

42 935 korun. Dopady souhrnu vládních opatření na zaměstnance a jejich rodiny budou bez přehánění katastrofální. Nazývat tedy vládní balíček přízviskem konsolidační zní jako výsměch nebo černý humor. Odborovou analýzu zveřejňujeme v tomto čísle HGN, aby odboráři a zaměstnanci věděli, co na ně příští rok dopadne.

Budou na to odbory nějak reagovat?

Dopady balíčku se budou lišit v dopadech na jednotlivé sociální a profesní skupiny obyvatel. Průmyslové odborové svazy sdružené v ČMKOS z toho důvodu založily 3. října platformu hájící zájmy pracujících v průmyslu. Zakládajícími členy jsou odborové svazy KOVO, ECHO, Stavba, NOS PPP, OS TOK a OS PHGN. Průmyslová aliance bude mít silnější hlas v jednání nejen se zástupci vlády, ale i zaměstnavatelů, jako je Svaz průmyslu a dopravy či Hospodářská komora. Členové Průmyslové aliance nejsou rovněž spokojeni se současným stylem jednání některých odborových svazů a požadují razantnější přístup při prosazování práv poctivě pracujících lidí.

Rozhodla už Průmyslová aliance odborových svazů o konkrétních protestních akcích?

Průmyslová aliance odborových svazů sdružuje více než 50 procent členské základny ČMKOS. V pátek 13. října jsme na společném setkání projednávali pokračování stávkové pohotovosti v souvislosti s vládním balíčkem. Na jednáních rad ČMKOS budeme postupovat jednotně. Pověřili jsme předsedu Odborového svazu KOVO Romana Ďurča, aby začal jednat se Svazem průmyslu a dopravy a politickými subjekty zastoupenými v Poslanecké sněmovně.

Připravuje aliance i protestní shromáždění nebo stávky?

Na půdě OS KOVO jsme 25. října uspořádali tiskovou konferenci, na které jsme veřejně podpořili protestní akce proti krokům koaliční vlády Petra Fialy. Vadí nám především zdražení energií formou vrácení poplatků za obnovitelné zdroje do cen pro zákazníky, zdražení distribučních poplatků za energii pro energeticky náročné provozy, danění firemních benefitů či řešení předčasných důchodů pro náročné profese. Vládní opatření jsou ve svém důsledku proinflační a způsobí snížení konkurenceschopnosti našeho průmyslu a ohrozí tisíce pracovních míst. Odborový svaz KOVO začal organizovat hodinovou výstražnou stávku. Připojili se i odboráři ze ŠKODA AUTO a další odborové svazy budou o formě protivládních protestů teprve rozhodovat. Podle nás pohár trpělivosti již přetekl. Vláda, která ohrožuje český průmysl, energetiku a životní úroveň občanů zřejmě není schopná vnímat nic jiného než tvrdé signály, abych použil terminologii známého signalisty, premiéra Fialy.

Jak založení Průmyslové aliance hodnotí členové hornické odborové svazu?

Reakce odborářů z regionů, energetických a těžebních firem jsou velmi pozitivní. Spolu se zaměstnanci průmyslových firem žádají, aby odbory v reakci na konsolidační balíček reagovaly obrazně podle hesla „na hrubý pytel hrubá záplata“. Tato koaliční vláda zřejmě nechápe nebo nechce pochopit, že průmyslové firmy financují státní rozpočet a tvoří ekonomiku země. Politici by měli usilovat o to, aby Česká republika měla zdravé a konkurenceschopné firmy a aby v těchto firmách mohly odbory se zaměstnavateli kolektivně vyjednávat každoroční růst zaměstnaneckých mezd a benefitů. Vláda se chová naprosto nevyzpytatelně vůči sociálním partnerům, lépe řečeno prakticky nevede sociální dialog se zaměstnavateli a odbory, a vůči občanům vystupuje takřka otrokářsky.

V jakém smyslu?

Například v otázce předčasných starobních důchodů pro zaměstnance náročných profesí. Vyjednávání této ožehavé otázky s minulými i s touto vládou napříč politickým spektrem trvá již několik dekád, a zatím bez výsledku. Tato koaliční vláda vynaložila velké úsilí, aby zaměstnancům ztížila možnost předčasných důchodů například kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu. Změny spočívají zejména ve zpřísnění podmínek, výpočtu a valorizace důchodů k horšímu. Vrcholem bylo hanebné rozhodnutí vlády urychleně změnit legislativu, aby snížila důchodcům mimořádně valorizace penzí.

Ministr průmyslu Jozef Síkela prohlásil, že český průmysl a energetika jsou zaoštalé, a proto je třeba zlikvidovat uhelné elektrárny a teplárny i za cenu, že elektřinu budeme dovážet. Co tomu říkáte?

Česká republika má špičkovou energetickou soustavu a je historicky vyspělou průmyslovou zemí. Síkela ale navrhuje, než budou k dispozici nové jaderné bloky, aby uhlí v elektrárnách nahradil plyn. Než se ale vybudují plynové elektrárny, bude třeba elektřinu dovážet z Německa. Už na první pohled jsou názory ministra průmyslu naprostým nesmyslem, s prominutím jde přímo o zhovadilost. Německo v současné době samo dováží elektřinu z České republiky a Francie. A bude na tom ještě hůře. Prohlášení a „moudra“ ministra Síkely jen potvrzují, že bývalý bankéř nemá s průmyslem, neřkuli s energetikou, nic společného. A takových v uvozovkách odborníků má vládní pětikolka na rozdávání.

Proslychá se, že cena emisních povolenek se má zvýšit z 90 na 150 eur. Je to tak?

Zde už není ve hře jen konkurenceschopnost průmyslu, ale hraje se o jeho likvidaci. České průmyslové firmy, včetně těžařských, uvažují nebo už začaly přesouvat své aktivity za hranice šílené Evropské unie do zemí, kde uhlí není sprostým slovem. Naše vláda pouze ochotně plní zadání EU. Je těžké ji ještě vnímat jako českou vládu. Za předešlé vlády v této zemi pracovala Uhelná komise, byli jsme zastoupeni v Transformační platformě, v nejrůznějších ministerských a odborných komisích. Fialova vláda všechno zrušila a nahradila jakýmsi výborem pro strategické cíle a předseda ČMKOS marně usiluje, aby v této komisi mohly mít zastoupení i odbory. Pro vládní koalici premiéra Fialy je na překážku jednat o svých opatřeních se sociálními partnery, když pouze pouskukuje a uplatňuje zadání přicházející z Evropské komise.

Petr Kolev

Novela zákoníku práce

Ve Sbírce zákonů byl v září vyhlášen zákon č. 281/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jinými slovy „novela zákoníku práce“. Důvodem pro tuto změnu byla povinnost provést transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a směrnice o transparentních a předvídatelných

pracovních podmínkách v Evropské unii. To byl také důvod, proč byl ze strany MPSV a vlády vyvíjen tlak na připomínková místa a parlament, aby k přijetí novely zákoníku práce došlo co nejdříve, protože jinak by hrozily státu finanční sankce od Evropské komise.

Celý dokument a právní výklad najdete na webu OS PHGN pod tímto odkazem:

<https://tinyurl.com/4ehcbee>

PRAHA: Vedení státního podniku DIAMO a zástupci odborových organizací vyhodnotili na setkání v Praze plnění Podnikové kolektivní smlouvy za 1. pololetí. Smlouva je uzavřená na roky 2023 až 2027. Vyhodnocení se za odbory zúčastnili hlavní vyjednávači: předseda ZV ZO OS PHGN Duň Karviná, Karviná-Doly Jiří Waloszek, předseda Sdružení odborových organizací DIAMO, o. z. GEAM Bohdan Štěpánek a za odborové organizace Palivový kombinát Ústí nad Labem Antonín Horčíčka. Za zaměstnavatele ředitel podniku DIAMO Ludvík Kašpar, ředitel odštěpných závodů Jitka Prstková a Stanislav Wizur. Zaměstnavatelé i odboráři po jednání konstatovali, že všechna hodnocená ustanovení kolektivní smlouvy byla za první pololetí plněna. Ředitel Ludvík Kašpar projednal s odboráři financování státního podniku v roce 2023 a 2024. Podniková kolektivní smlouva garantuje sociální jistoty zaměstnancům a cílí na dodržování vyváženosti soukromého a pracovního života.

OSTRAVA: Charitativní kalendář OKD 2024 Zdař Bůh! je již v prodeji. Autorem fotografií je Boris Renner, jehož jméno je neodmyslitelně spjato s fotografickými pracemi z oblasti hornictví a hutnictví. Zájemci o charitativní kalendář si jej mohou do 31. prosince 2023 zakoupit v infocentrech v Ostravě. Celý výtěžek z jeho prodeje poputuje Spolku svatá Barbora, který již od roku 2004 podporuje děti, jimž zahynul rodič na následky pracovního úrazu. Spolek hornickým sirotkům pomáhá zajistit dostatek finančních prostředků na studium, zájmovou činnost i ozdravné pobyty.

Z regionů

KARVINÁ: V pohornické krajině na Karvinsku přibyl POHO Pointy. Tyto interaktivní infotabule nabízejí virtuální prohlídky a audiokomentáře. Lidé se jejich prostřednictvím podívají do běžně nedostupných bývalých dolů, dozví se o hornické historii území, zároveň se seznámí s budoucí vizí a nově chystanými projekty v této lokalitě. Nové POHO Pointy jsou umístěny na čtyřech místech: u kostela svatého Petra z Alkantar (šikmý kostel), u bývalého dolu Gabriela, na náměstí ve Staré Orlové a v areálu Lodičky Dokořán u Karvinského moře.

STONAVA: Již potřinácté se cyklističtí nadšenci z Dolu ČSM vydali na společnou výjízdku nazvanou Coal Bike Trip (Uhelný cyklistický výlet). Této sportovní akce, kterou organizuje již od roku 2015 Petr Foltyn, se pravidelně účastní nejen současní a bývalí zaměstnanci OKD všech možných profesí, ale i někteří jejich rodinní příslušníci. Součástí každé výjízdky je také závod, kdy všichni soutěží o získání vrcholové prémie. „Cílem každého výletu byl vždy některý z vrcholů Beskyd, ovšem tentokrát jsme se vydali na Prajzskou, podél česko-polské hranice na Bohumín, Hať a Bělou,“ vysvětlil vedoucí provozu vybavování a likvidace Petr Foltyn.

PRAHA: Ceny elektřiny a plynu pro domácnosti byly v České republice v letošním prvním pololetí výrazně vyšší než v ostatních členských zemích Visegrádské skupiny (V4), tedy v Polsku, Maďarsku a na Slovensku. Elektřina českým domácnostem meziročně zdražila o více než čtvrtinu a plyn o více než polovinu. Vyplývá to z údajů, které na svých internetových stránkách zveřejnil evropský statistický úřad Eurostat.

Petr Trieb: Zlatý Permon mě motivuje do další práce

V Kutné Hoře proběhl v červnu Hornický kongres 2023 s podtitulem Nerostné suroviny ve 21. století. Na programu měl také vyhlášení vítězů soutěže Zlatý Permon a předání cen. Tato prestižní cena byla před 20 lety zřízena Českým báňským úřadem (ČBÚ), Odborovým svazem PHGN a Odborovým svazem Stavba jako projev uznání za dosažení vynikajících výsledků v oblasti bezpečnosti v hornictví v uplynulém roce.

Předseda ČBÚ Martin Štemberka předává Petru Triebovi (uprostřed) ocenění Zlatý Permon.

Cenu za bezpečnost v hornictví v roce 2022 převzali v Kutné Hoře manažeři tří vítězných společností, mezi nimi i firma Sev.en Inntech ze skupiny Sev.en Česká Energie. Zlatého Permona ale nemohl na kongresu převzít z osobních důvodů závodní inspektor Sev.en Inntech Petr Trieb. Odborový svaz po dohodě s báňským úřadem rozhodl, že předání ceny se uskuteční 10. října na slavnostním zasedání v sídle odborového svazu v Praze.

Zasedání se zúčastnil předseda ČBÚ Martin Štemberka se spolupracovníky Radimem Mžykem a Pavlem Dvořákem. Za hostitelskou stranu byli přítomni předseda odborového svazu Rostislav Palička, místopředsedové OS Josef

Zelenka a Jiří Waloszek. Dále předseda SOO CCG Most Jaromír Franta, svazoví inspektoři bezpečnosti práce, bývalý předseda OS Jan Sáběl a další hosté.

Úvodní slovo patřilo předsedovi Martinu Štemberkovi. „Před 20 lety se Český báňský úřad, Odborový svaz PHGN a OS Stavba dohodli, že by bylo vhodné motivovat firmy k vytváření stále lepších systémů bezpečnosti práce, a to pomocí soutěže o cenu Zlatý Permon. V roce 2015 báňskou správu oslovil tehdejší předseda OS PHGN Jan Sáběl s návrhem, aby Zlatého Permona dostávali také odboroví závodní inspektoři bezpečnosti práce z firmy, která v soutěži zvítězí a jejíž zaměstnanci jsou registrováni v uvedených odborových svazech. A tak letos již posedmé oceňujeme nejen společnost, která vyhrála Zlatého Permona za minulý rok, v tomto případě Sev.en Inntech, ale i jejího závodního inspektora Petra Trieba, kterému srdečně blahopřejeme,“ řekl.

Předseda OS PHGN Rostislav Palička připomněl, že Zlatého Permona dosud získávali s vítěznou firmou závodní odboroví inspektoři. „V osobě kolegy Petra Trieba toto ocenění tentokrát přebírá rovněž svazový inspektor bezpečnosti práce. Jsem rád, že Sdružení odborových organizací ze skupiny Severní energetická nominovalo na významné ocenění našeho zaměstnance, který je odborně na výši, je pečlivý a problematiku bezpečnosti práce zná i z té druhé strany, protože pracoval osm let jako bezpečnostní technik společnosti RENOGUM – NILOS. Jeho dosavadní praxe a bohaté zkušenosti jsou pro odborový svaz přínosem. Letos se poprvé předání Zlatého Permona uskutečňuje v novém sídle našeho odborového svazu, což by se mohlo do budoucna stát tradicí,“ uvedl.

Text a foto: Petr Kolev

Účastníci předání Zlatého Permona v sídle odborového svazu v Praze.

Petr Trieb

se narodil 26. 10. 1966 v Mostě. Vystudoval střední průmyslovou školu Most, obor strojírenství, studium ukončil maturitou v roce 1985. Jeho profesní cesta začala nástupem na Doly Ležáky Most. Zprvu pracoval jako přestavbář, racionalizátor a od roku 1992 jako technický pracovník. Působil ve funkcích vedoucího, mistra, vodo hospodáře a zástupce ředitele. V roce 2015 byl jmenován technikem bezpečnosti a hygieny práce v Severní energetické, a. s., kterou vykonával do roku 2019, kdy přešel na druhou stranu a začal pracovat jako svazový inspektor bezpečnosti práce OS PHGN.

Hodně si vážím pomoci svazových právníků

HGN byl u předávání Zlatého Permona a pak požádal Petra Trieba o rozhovor.

Jaké jsou vaše první dojmy a pocity po převzetí Zlatého Permona?

Utvrzuje mě to, že svoji práci dělám dobře. Bude mě to motivovat do další práce při dohledu nad BOZP ve firmě Sev.en Inntech, ale i v rámci působnosti odborového svazu. Využívám zkušenosti, které jsem nabyt jako bezpečnostní technik a nyní získávám poznatky, jak se zajišťuje bezpečnost práce v jiných firmách a těžebních společnostech.

Vytváří odborový svaz podmínky pro práci inspektorů?

Na poradách svazových inspektorů máme přístup ke všem důležitým informacím. Pro nás je také velice důležitá spolupráce se svazovými právníky, za což jim děkuji.

Akceptuje vedení Sev.en Inntech práci závodních inspektorů?

Spolupráce s profesními bezpečnostními technikami ve firmě je ve všech oblastech na vysoké úrovni. Zaměstnanci mají jistotu, že na bezpečnost práce, tedy i na jejich vlastní bezpečnost, dohlíží kromě firemních techniků také závodní odboroví inspektoři. Ve firmě zasedá každý měsíc komise BOZP. Na jednání se schází jak profesní, tak i odboroví inspektoři, dochází sem také zástupci báňského úřadu a závodní. V širokém odborném fóru si vyměňujeme nejnovější poznatky a koordinujeme svoji další činnost. Vážím si toho, že zde můžu působit a přispět svými zkušenostmi k dobrým výsledkům na poli bezpečnosti práce. (pek)

Od odborového svazu dostal Petr Trieb z rukou předsedy Rostislava Paličky věcný dar.

PROČ JSME NESPOKOJENI?

Reakce ČMKOS na vládní konsolidační balíček z 20. října 2023

ČMKOS

Záběr z demonstrace ČMKOS 8. října 2022 na Václavském náměstí v Praze. Foto: Petr Kolec

I. MZDY, PLATY A INFLACE

Celkový dopad tzv. konsolidačního balíčku (jeho tzv. legislativní i nelegislativní části) na zvýšení meziročního růstu spotřebitelských cen (inflaci) odhadujeme na cca 3 – 3,5 % (při celkovém odhadu inflace na rok 2024 cca 6 %).

Jedná se o souhrnný proinflační vliv především těchto opatření: úprava sazeb DPH, zvýšení spotřebních daní u alkoholu a kuřiva, zvýšení ceny dálniční známky, snížení dotací u elektrické a tepelné energie (resp. znovuzavedení platby domácností za obnovitelné zdroje), vyvolané cenové dopady spojené s daňovými přesuny mezi státním a místními rozpočty (místní doprava, vodné, stočné, místní poplatky).

Celkový dopad konsolidačního balíčku (jeho legislativní i nelegislativní části) na snížení kupní síly mezd a platů bude následující:

U průměrné měsíční mzdy (45 136 Kč) dojde vlivem působení přijatého konsolidačního balíčku k poklesu její kupní síly o 1354 - 1579 Kč měsíčně, což je 16 248 – 18 957 ročně. Celkový pokles kupní síly průměrné měsíční mzdy v roce 2024 oproti roku 2023 se bude pohybovat okolo nuly. Nedojde ke kompenzaci dopadů inflace na reálnou hodnotu mezd za poslední období.

U průměrného měsíčního platu (45 406 Kč) dojde vlivem působení přijatého konsolidačního balíčku k poklesu jeho kupní síly o 1363 - 1589 Kč měsíčně, což je 16 356 – 19 070 ročně. Celkový pokles kupní síly průměrného měsíčního platu v roce 2024 oproti roku 2023 dosáhne měsíčně hodnoty 3577 Kč, ročně 42 935 Kč.

II. KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK – DOPADY NA ZAMĚSTNANCE A JEHO RODINU

Vládní konsolidační balíček jednoznačně dopadne zejména na zaměstnance a rodiny. Současně opatření uvedená v konsolidačním balíčku jsou proinflační.

Konsolidační balíček současně:

* Zvýší průměrné odvodové zatížení práce o 0,45 procentního bodu pro téměř 95 % zaměstnanců.

* Nejvíce se změny dotknou zaměstnanců s příjmy kolem 30 tisíc korun měsíčně, kteří zároveň přijdou o slevu na manžela či manželku s nízkými příjmy. Těmto zaměstnancům vzroste odvodové zatížení o více než 5 procentních bodů.

Jednotlivé nejvýznamnější změny:

1. Změny v oblasti DPH

Lze očekávat, že zúžení jednotlivých sazeb DPH ze 3 na 2 a přesun některých komodit v rámci nových sazeb, bude znamenat s ohledem na zkušenosti z předchozích období následující:

* V případě, že došlo k přesunu komodity do vyšší sazby DPH například z 10 % na 12 %, nedojde k navýšení cen jen o 2 %, ale navýšení bude zpravidla vyšší

* V případě, že došlo k přesunu komodity do nižší sazby, zpravidla nedojde ke snížení cen.

2. Zavedení odvodů na nemocenské pojistění na straně zaměstnance ve výši 0,6 %

Zaměstnanec při průměrné mzdě 45 136 Kč poklesne mzda o cca 270 Kč měsíčně, tzn. 3240 Kč ročně.

3. Omezení slevy na nepracujícího manžela/manželku

Jedná se o náhradu a zmírnění dopadů na domácnosti s jedním výdělečným členem v kontextu zásadního opatření dopadající na tyto rodiny v podobě zrušení společného zdanění manželů. Omezením slevy na manžela či manželku s nízkými příjmy na případy, kdy se manžel či manželka starají o dítě do tří let věku, klesne počet zaměstnanců s nárokem na tuto slevu o 45 %, z dnešních více než 170 tisíc na 95 tisíc. **V případě, že by například zaměstnanec mohl uplatnit slevu na nepracující manželku, z důvodu této změny nebude moci uplatnit částku 24 840 Kč ročně.**

4. Zrušení školkovného

Tzv. školkovné je sleva na dani v důsledku

umístění dítěte do předškolního zařízení.

Pokud zejména nízkopříjmový zaměstnanec/rodina uplatňoval tuto slevu ve výši 17 300 Kč ročně, již nebude moci nově tohoto daňového zvýhodnění využít.

5. Zrušení slevy na studenta

Sleva na studenta je vhodnou formou podpory získávání pracovních zkušeností a praxe studentů během studia, která jim následně pomáhá při vstupu na pracovní trh po ukončení studia, i zvýšení finanční dostupnosti studia i pro studenty z příjmově slabších rodin.

Zrušením této slevy přijdou zaměstnanec/rodina o 4020 Kč ročně.

6. Snížení FKSP o 1 % a účelové určení části FKSP (sociálního fondu)

Navrhované opatření směřuje ke snížení základního přidělu do fondu kulturních a sociálních potřeb z 2 % na 1 % z ročního objemu platů, nebo mezd případně jejich náhrad.

Stanovení povinnosti použití nejméně 50 % na „příspěvky na produkty spoření na stáří zaměstnanců, které jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob“ posílání FKSP máří.

V praxi dojde s velkou pravděpodobností k tomu, že se celý snížený objem FKSP bude rozdělovat mezi příspěvek na produkty spoření na stáří a příspěvek na stravování, případně půjde pouze na podporu produktů spoření na stáří. **Snížení o 1 % bude mít dopad na zaměstnance ve výši 454 Kč měsíčně.**

Obdobná změna je navržena také pro sociální fond, obdobu FKSP ve veřejných výzkumných institucích, fungující na stejných principech. Také zde má dojít ke snížení o 50 % a povinné přesměrování poloviny této částky na produkty spoření na stáří.

V obou případech bude mít změna závažné dopady i na existující kolektivní smlouvy.

7. Omezení osvobození zaměstnaneckých benefitů od daně z příjmů do částky poloviny průměrné mzdy (cca 21 000 Kč)

Jde o významný nástroj podpory zdraví zaměstnanců a dosahování sociálního smíru. U některých zaměstnanců dojde v podstatě k omezení příspěvku na kulturní, sportovní akce, dětské tábory, masáže, ale i zdravotnické potřeby nebo vzdělávání.

8. Změna ve zdanění příspěvku na stravování

Daňově odečitatelným nákladem na jedno jídlo bude suma **107,10 Kč**. Za danou sumu bude při významném zdražování z důvodu vysoké inflace jen velmi obtížné získat kvalitní stravu a zvýšené náklady tak ponese zaměstnanec. **Dle průměrných cen stravování, bude zvýšený náklad zaměstnance cca 70 Kč na jedno jídlo, tedy zhruba 1400 Kč měsíčně, což je přibližně 16 800 Kč ročně.**

9. Snížení příspěvku na stavební spoření

Pokud zaměstnanec spoří ve stavebním spoření, bude příspěvek státu nižší o 1000 Kč ročně.

10. Navýšení daně z nemovitých věcí

V případě, že zaměstnanec disponuje bytem o velikosti 70 m² (větší město) bude mít změna dopad v průměrné výši 770 Kč ročně.

11. Zrušení slevy za členské příspěvky členů odborových organizací

V případě, že zaměstnanec je členem odborové organizace a odvádí příspěvky, nebude již možné uplatnit slevu od základu daně ve výši 3000 Kč a 1,5 % z příjmů ze zaměstnání, tedy dopad na zaměstnance odborové organizovaného na výši 450 Kč ročně.

12. Zdražení dálničních známek a zvýšení cen pohonných hmot

Skokové zdražení dálničních známek a zvyšování cen pohonných hmot se projeví ve zvýšení inflace (viz dále).

13. Změny v oblasti dohod o provedení práce (DPP)

Navrhované změny v oblasti DPP, evidence, odvodová povinnost, lze považovat za správné. Zaměstnanci však u 1 DPP při odměně vyšší než 25 % průměrného výdělku budou povinni hradit sami zdravotní pojištění ve výši 4,5 %. Pokud zaměstnanec bude vykonávat činnost na základě více DPP, výše uvedená odvodová povinnost nastane, pokud kumulativně dosáhne 40 % průměrného výdělku.

14. Dávky a inflace

S ohledem na jednoznačné dopady konsolidačního balíčku na zaměstnance a rodiny lze předpokládat, že někteří nízkopříjmoví zaměstnanci/rodiny se budou muset obrátit o pomoc na stát a požádat o některou ze sociálních dávek. Vzhledem k tomu, že však v řadě případů nedochází k valorizaci sociálních dávek, výše těchto dávek i pomoci poklesne. Tento pokles lze odhadnout o cca 3,5 % (rozdíl odha-

du inflace ČMKOS ve výši 6 % a odhadu inflace MF ve výši 2,5 %).

15. Pokles objemu prostředků na platy ve veřejném sektoru o 2 %

V případě, že zaměstnanec pracuje ve veřejném sektoru, je v souvislosti s konsolidačním balíčkem pravděpodobné, že dojde ke snížení jeho příjmu o 2 %.

V případě, že by pobíral měsíčně průměrný plat 45 406 Kč, nominálně jeho plat klesne o 908 Kč měsíčně.

Tento propad nezmění, ani vládou deklarované řešení snižování agend, ke kterému nedochází, nebo využití „rezerv“ v rámci neobsazených volných míst, a to s ohledem na skutečnost, že agendy vykonávané ve veřejném sektoru jsou zpravidla určeny legislativou a v rámci jednotlivých úřadů nebo organizací po opakovaném snižování míst již v podstatě nejsou neobsazená volná místa.

16. Novela zákona o veřejných vědeckých institucích

Dodatečně a narychlo byla ve druhém čtení návrhu konsolidačního balíčku doplněna změna zákona o veřejných výzkumných institucích, tedy zákona, podle kterého funguje celá mimouniverzitní věda a výzkum (ústava Akademie věd a jiné výzkumné instituce). Tyto změny povedou k drastickému omezení akademické samosprávy veřejných výzkumných institucí a nepřiměřeně posílí roli jejich zřizovatelů. Současný model je za účelem ochrany nezávislosti vědy a svobody vědeckého bádání založen na rovnováze moci mezi zřizovatelem na straně

jedné a Radou instituce, volenou výzkumnými pracovníky instituce, na straně druhé. Nově má být změněn tak, že moc nad institucí bude jednostranně přesunuta do rukou zřizovatele, na kterém bude nově také dalekosáhle závislý ředitel instituce. Rada instituce má být zbavena většiny svých pravomocí. Budoucím důsledkem změn mohou být nekompetentní zásahy ze strany zřizovatele do výzkumu, politizace a personální změny.

U veřejných výzkumných institucí, zřizovaných ministerstvy a samosprávou změna navíc zavádí velmi snadné rušení, slučování a rozdělování institucí. Protože některé tyto instituce (například v resortech zemědělství a životního prostředí) spravují významné majetkové hodnoty (cenné pozemky, sbírky, databáze, přístroje, práva z duševního vlastnictví – využívané k výzkumné činnosti i k jejímu spolufinancování), lze se obávat rizika, že tyto hodnoty budou z rušených či transformovaných institucí vyváděny jinam, to vše ke škodě vědy i veřejného zájmu.

17. Novela zákona o majetku České republiky

Navrhovaná změna přináší možnost slučovat a rozdělovat státní organizace a příspěvkové organizace, které zřizuje stát. O majetku v hodnotě mnoha miliard může rozhodnout jeden ministr, jedním podpisem, bez jakýchkoli omezení. V případě skutečností takovéto změny, dojde pouze ke zveřejnění této změny a to do 30 dnů ve věstníku. V oblasti zdravotnictví panuje tak obava, že může docházet například ke slučování a rušení fakultních nemocnic.

Nenecháme se vydírat?

Vyjádření společnosti Sev.en Česká energie k rozhovoru ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely s titulem „Nenecháme se vydírat, vzkazuje Síkela uhlobaronům“, který 26. 10. 2023 vyšel na zpravodajském portálu Seznam Zprávy.

„Se znepokojením jsme si přečetli některé překvapivé formulace, které v daném rozhovoru vyslovil ministr Síkela na naši adresu v souvislosti s energetikou, zejména pak slova vydírání a nátlak.

Česká energetika, zajištění elektřiny a tepla pro naše domácnosti, to je tak vážná věc, že nesmí být zaplevelena emotivními výroky z jakékoli strany. Znovu zdůrazňujeme, že výhled domácí energetiky na nejbližší roky vůbec není dobrý. Energetika České republiky je již mnoho let postavena na dvou pilířích – uhlí a jádru. Z obou zdrojů pochází shodně cca 40 procent české elektřiny, tedy společně 80 procent celku. V letních měsících potřeba elektřiny z uhlí klesá, protože je nahrazována elektřinou vyrobenou z obnovitelných zdrojů (OZE). V zimě naopak podíl uhelných elektráren stoupá, protože je méně slunečního svitu a bývá bezvětří.

Často jde o podíl více než 50 % z celkové produkce. Je třeba připomenout také v krátké době nenahraditelný význam hnědého uhlí pro teplárenství a stále ještě i pro individuální vytápění. Podle cenových predikcí energetické burzy hrozí, že se výroba elektřiny z uhlí, která je zatížena povinností platit státu povolenky za vypouštění CO₂, stane už v roce 2026 nerentabilní, nebude se vyplácet. Na nebezpečí tohoto vývoje upozorňují všechny tuzemské firmy, které vyrábějí elektřinu a teplo z uhlí, bez ohledu na majitele. Reálným rizikem je proto nedostatek elektrické energie, jelikož výrobní kapacitu uhelných elektráren nejde v řádu roků nahradit. Analýzy zpracované podle evropských pravidel společností ČEPS říkají, že v některých okamžicích nebude ani odkud elektřinu dovézt. Dojde-li tedy z ekonomických důvodů k zásadnímu omezování výroby elektřiny z uhlí, zasáhne to tisíce domácností, rodin a podniků. A to včetně dodávek tepla, protože těžba uhlí pouze pro teplárenství a individuální domácí kotle se také nebude ekonomicky vyplácet. Konstatovat tento fakt není vydírání ani nátlak, ale vyjádření holé skutečnosti.

Ministr průmyslu by měl místo zbytečně silných slov hledat cestu, jak hrozící problém řešit. Je to jeho povinností a povinností vlády.

Jejich odpovědností je spravovat zemi tak, aby se obyvatelé České republiky měli co nejlépe.

Odpovědností podnikatelských subjektů je chovat se v souladu se zákony racionálně, což znamená podnikat se ziskem. Jen zisková firma může zaměstnávat lidi a platit daně, přičemž společnosti skupiny Sev.en zaplatily jen za loňský rok na poplatcích a daních do společné pokladny této země více než 29 miliard korun. Nazývat fakta vydíráním je nesmysl. Vnímat složitou energetickou situaci České republiky jako jakýsi souboj, válku, boj muže proti muži, a nehlédět na oprávněné zájmy obyvatel i podnikatelských subjektů, to je cesta do pekel.

Je třeba mít otevřenou mysl a hledat všechny cesty, jak český energetický problém vyřešit. Je třeba komunikovat se všemi zúčastněnými subjekty bez předsudků a podsouvání zlých úmyslů. Sev.en Česká energie, a. s. je na to připravena a nabízí aktivní účast na hledání optimálního modelu energetiky. Naším společným cílem je zajistit dostupnou elektřinu lidem i podnikům, nedopustit rozpad české energetické soustavy a udržet konkurenceschopnost naší ekonomiky.

Ing. Luboš Pavlas, předseda představenstva Sev.en Česká energie, a. s.

Měsíčník Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

HORNÍK – GEOLOG – NAFTAŘ
Vydává: Odborový svaz PHGN, www.osphgn.cz
Editor: Petr Kolev, e-mail: petr.kolev9@gmail.com,
mobil: 739 534 611

